

Ērgļu arodvidusskolai 90

4.decembrī Ērgļu arodvidusskola visus savējos gaida uz skolas 90.jubilejas svinībām un absolventu salidojumu.

Kopš Vestienas muižā tika nodibināta lauksaimniecības skola, patiešām pagājis 90 gadu. Gadiem ritot, mainījušās apgūstamās specialitātes, skolas ēkas un nosaukumi, darbinieki un skolēni, audzis absolventu pulks, mainījušās īpašumtiesības un valsts prioritātes.

Vestienas muižā

1919.gadā, kad dalīja valsts muižas un to zemes, Vestienas muižu nodeva Vestienas lauksaimniecības biedrības rīcībā. 1920.gadā biedrība pilnībā nodibināja divgadīgu lauksaimniecības skolu. Sākotnēji skolā tika apmācīti mājturības, lopkopības un laukkopības speciālisti. Bija diezgan augsta mācību maksa, tāpēc skola nebija pieejama gluži visiem gribētājiem.

1931.gadā skolas uzturēšana tika nodota Zemkopības ministrijai un skola kļuva par Valsts Vestienas divgadīgo lauksaimniecības skolu. 1938.gadā skolu paplašināja. Mācību programma bijusi pamatīga. Kā atceras to laiku audzēknes, meitenes divu gadu laikā izgatavoja zīdaiņa pūriņu, sievietes, vīrieša veļu, Lielvārdes tautas tērpu, drellja dvieļus un sedziņas, iemācījās gatavot ikdienas un svētku ēdienus, cept maizi, kūkas, cepumus. Pusčetros no rīta vajadzēja doties uz kūti slaukt govīs, dalīt barību, tīrīt govīs, ap septiņiem — uz skolu, tur notika mācīšanās, brokastis, teorētiskās nodarbības, pusdienlaikā — govju pusdienu slaukšana, citi kūts darbi, kas atkārtojās arī vakarā. Zēni mācījās racionāli saimniekot: pareizi mēslojot un apstrādājot zemi, izkopt ganāmpulku, ieviest piemērotu augu seku, pareizus darba paņēmienus, bez tam apguva seglinieka, mūrnieka, kalēja un namdara darbu prasmes. Neraugoties uz saspringto programmu, audzēkņi paguva darboties korī, ansamblī, iestudēt pa lugai, piedalīties meža un dziesmu dienās.

Pēc II pasaules kara Vestienas pilnībā tika nodibināta viengadīgā lopkopības skola, kuras pēdējais izlaidums bija 1946./47. mācību gadā. 1947.gadā uz lauksaimniecības skolas bāzes tika izveidota Vestienas lauksaimniecības mehanizācijas skola, kurā varēja apgūt šādas specialitātes: traktorists, kombainieris un mehāniķis, šoferis, elektromontieris, gāzes elektrometinātājs, tvaika katla mašīnists. Sajās specialitātēs bija īss apmācības laiks — 3-6 mēneši, tāpēc no 1947. līdz 1954.gadam skolu pabeidza 2800 audzēkņi; skolā vienlaikus mācījās 210 audzēkņi.

Pēc 1954.gada specialitāšu klāsts papildinājās ar plaša profila traktoristu un mašīnistu specialitāti, audzēkņi varēja iegūt dažādas papildu kvalifikācijas, mācību laiks bija no 6 mēnešiem līdz 2 gadiem. No 1954. līdz 1966.gadam specialitāti ieguva 1424 audzēkņi. Tiem gadiem raksturīgi — no 1947. līdz 1955.gadam skolā mācījās krievi, latviešu grupas sāka komplektēt tikai ar 1956.gadu.

Skolas darbinieki un audzēkņi aktīvi iesaistījās pagasta dzīvē: sakopa Dzeņa kalniņu pie Salāja ezera, uzcēla estrādi, ierīkoja skaistu atpūtas vietu, piedalījās pašdarbībā. Skola Vestienā pastāvēja līdz Ērgļu rajona likvidācijai.

Ērgļos

1960.gadā skola tika pārcelta uz Ērgļiem, uz bijušo izpildkomitejas ēku. Mācības Ērgļos sākās aprīlī. Tajā laikā apmācīja traktoristus un atslēdzniekus un plaša profila traktoristus un mašīnistus. 1962.gadā skolu nosauca par Ērgļu 7.lauku profesionāli tehnisko skolu. Traktorista profesija 60.gados bija aktuāla arī meiteņu vidū. Jūtot nepieciešamību pēc plašākām telpām, 1965.gadā tiek uzsākta jaunās skolas ēkas būvniecība, un kopš 1967.gada 8.februāra Oškalna ielā 10 ir skolas mājvieta. Skola (viena no pirmajām mehanizatoru skolām valstī!) sāka piedāvāt audzēkņiem arī vispārīzglītojošās mācību programmas, un 1972.gadā notika pirmais vidusskolas izlaidums. 70.-90. gados audzēkņu skaits krietni pieauga; no 1972. līdz 1993.gadam skolu absolvēja 1796 audzēkņi. Svinīgs mirklis bija 1983.gadā — Normunds Ūdris kļuva par tūkstošo skolas absolventu.

Sākot ar 1962.gadu, skolā notika konkurss „Labākais kurss”. Konkursa uzvarētāji devās 3-5 dienu ekskursijā uz Igauniju, Lietuvu, Krieviju, Ukrainu, Baltkrieviju. Daudzās ekskursijās gan pedagogi, gan audzēkņi devās ar kravas mašīnām. Risinājās rosīga pašdarbības un sporta dzīve. Tieši Ērgļos notika republikas profesionāli tehnisko skolu spartakiādes slēpošanā. Izcīlas spējas volejbolā parādīja A.Stārasts, K.Volhovs, A.Gailītis, riteņbraukšanā — A.Bitītis, galda tenisā — M.Pūga. Fiziskā kultūra bija skolas ikdienas sastāvdaļa, jo kopmītnēs notika rīta rosme. Ar 1965.gadu skolā sāka darboties zēnu koris, ko vadīja Gaida Vekmane, strādāja arī citi pašdarbības kolektīvi, pulciņi: deju kolektīvs, dramatiskais pulciņš, darbinieču ansamblis, mūzikas ansamblis.

Audzēkņi guva dažādu mācību un darba pieredzi. Piemēram, 1964. un 1965.gadā skolas audzēkņi piedalījās ražas novākšanā Kazahijā. Kopā ar viņiem devās meistari — Rūdolfs Rublis, Jānis Matulis, Ludis Rublis, Jānis Stučka.

Pielāgojoties pieprasījumam, 1983./84. mācību gadā 43 meitenes sāka mācīties mehanizētās slaušanas meistarību grupā. Skola piedalījās republikas konkursskatēs par tehnikas ekspluatāciju un glabāšanu, iegūstot godalgotas vietas: 1982.gadā — 3.vietu, 1985. un 1986.gadā — 2.vietu.

1989.gadā izdotajā bukletā „Ceļi aicina uz Ērgļiem” par skolu 70.-80. gados rakstīts šādi: „Nesen skolai uzcelts jauns korpuss, kurā iekārtotas laboratorijas un darbnīcas. Te atrodas dažādu marķu traktori, tāpat kombaini un lauksaimniecības mašīnas. Plašās, gaišās un siltās telpās izkārtoti arī atsevišķi traktoru, kombainu un mašīnu mezgli un detaļas, kā arī darba rīki. Priekšzīmīgi ierīkotie mācību kabineti apgādāti ar modernu iekārtu diapozitīvu un mācību filmu demonstrēšanai. Pēdējos gados uzcelta piecstāvu ēka audzēkņu kopmītnē, kur trīsvietīgās 18 kvadrātmetru lielās labiekārtotās istabās dzīvos 360 audzēkņi. /../ Skolai ir 713 hektāru liela mācību saimniecība ar attīstītu lauksaimniecību, lopkopību un dārzniecību.”

Arodvidusskola

Ērgļu arodvidusskola, kā skolu sauc kopš 1998.gada, dzīvojusi līdzīgu laikam, piedāvājot audzēkņiem apgūt tās profesijas, kuras noteiktā valsts attīstības posmā bijušas pieprasītas: lauku māju saimniece, zemkopis (lauksaimnieks) ar specializāciju mežkopībā, mazā uzņēmuma grāmatvedis, koka ēku celtnieks u.c. Audzēkņi ar pedagogu atbalstu iesaistījušies dažādos konkursos un aktivitātēs arī valsts un starptautiskā mērogā: konkursā „Zemes dēls un zemes meita”, projektā „Comenius”, „Leonardo da Vinci”, „PHARE”

Eiropas Sociālā fonda finansētos projektos mācību programmu aktualizēšanai un izveidošanai u.c.

Šobrīd skolā var apgūt šādas specialitātes: namdaris, viesmīlības pakalpojumu speciālists, kokkopis (arborists), guļbūves ēku celtnieks, viesmīlis, pavāra palīgs, remontstrādnieks. Tiek veidotas jaunas izglītības programmas — jumīķis, mežcirtējs, būvdarbu vadītājs. Arodvidusskola iesaistījusies vairākos starptautiskos projektos, lai uzlabotu izglītības procesu, viesnīcas ēkas un darbnīcu kvalitāti.

Ērgļu arodvidusskolas jaunieši brīvajā laikā sporto (volejbola, basketbola, fitnesa pulciņš, AMI sporta kluba sacensības), dzied un muzicē (mūzikas un ģitārspēles pulciņš), dejo. Audzēkņu padome ar pedagogu un citu skolas darbinieku atbalstu rīko izglītojošus un atpūtas pasākumus.

Lepojamies ar darbiniekiem, kas skolā strādājuši ilgu gadu: skolotājs, meistars Ivars Olte, direktors, traktoru laboratorijas pasniedzējs Ernests Spaile, direktora vietnieks, direktors Arnolds Vekmanis, direktora vietnieks Gunārs Pikurs, sekretāre Austra Skara, direktora vietnieks, meistars Jānis Stučka, meistars, direktora vietnieks Ludis Rublis, meistars Jānis Matulis, komandante Gaida Spaile, komandante, direktora vietniece Aldona Pikure, meistars Aivars Pakalns, skolotāja, meistarē Austra Kokina, šoferis Guntis Zaretoks, direktora vietnieks saimnieciskajā darbā Jāzeps Zaltāns, meistars, mehāniķis Kārlis Hmeļevskis, meistars Ivars Šķērstiņš, kasiere Veneranda Balzāne, bibliotekāre Veneranda Reine, skolotāja Gaida Vekmanē, audzinātāja Līvija Groza, grāmatvede Tekla Vzgladova, elektriķis Kārlis Šmits, šoferis Vitauts Gulbis, direktors, direktora vietnieks, meistars Modris Radziņš, mācību pārzinis Teodors Groza, skolotājs, mehāniķis Dzintars Asmuss, meistars Jānis Bērziņš un citi.

Paldies visiem, kuri Ērgļu arodskolai palīdzējuši veidoties un pastāvēt! Uz tikšanos skolas jubilejā! Informācija skolas mājas lapā www.erqliarods.lv vai pa tālruni 64871235.

Skolas vēstures lappuses pāršķirstīja
Sanita Dāboliņa

Foto no skolas arhīva

Skolas vokāli instrumentālais ansamblis. 1973.

Praktiskās mācības darbnīcās: atslēdzniecību māca meistars Jānis Matulis. 1971.

Deju kolektīvs skolēnu dziesmu un deju svētkos Rīgā. 1979.

Apgūstot viesmīļa arodu — kvalifikācijas eksāmenā.

Vienīgi Ērgļu arodvidusskolā māca reto profesiju kokkopis (arborists).

Iestādījuši mežu, jaunieši izmēģina mazo meža tehniku. 23.09.2010.